

ἦτο ἀνοικτή· αὐτὴ ἐκείνη ἐμπνέουσα εἰς σέ τοιαύ-
τας ιδέας· καὶ εὐθὺς λαβὼν τὸ πολύτιμον ἐκεῖνο βι-
βλίον, ἀπερρίψεν εἰς τὴν θύραν, ἰσχυόμενος δὲ ἐθεώρει
τὴν καυστὴν τῆς βιβλίου, λίαν ἀπαυδῶς, καὶ εἶτα πύσας
ἐπὶ τῆς στάχτης, κατέπεσεν εἰς τὴν κλίνην ἀναισθη-
τος ἐκ τοῦ πάθους καὶ τῆς μεθῆς. Ἀλλ' ἡ δυστυ-
χὴς σύζυγός του ἔμενεν ἀγρυπνῶσα καὶ ἐκλαίει πι-
κρά. Πάλιν τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν ἰδὼν ὁ Ἰωάννης τὸ
μόνον ἐναπομείναν βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης
ἐζήτησε νὰ τὸ καύσῃ, ἀλλὰ μὴ εὐρὼν φωτιά, ἠνέφ-
ξε τὴν θύραν καὶ ῥίψας αὐτὸ ἔξω, εἶπεν· οὐδέποτε
πλέον ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τοιαῦτα μὴδ' αὖτις πράγματα
εἰς τὴν οἰκίαν, τὰ περιφρονῶ· ἀκούεις τοῦτο; διότι
ἄλλως θὰ ἐρχόμεθα εἰς ῥῆξιν. Μετὰ τοῦτο ἀπῆλθε
μεταβάς κατὰ τὸ σύνθημα εἰς τὸ καπηλεῖον. Ἡ σύζυ-
γός του ἐφύλαττε νὰ ἴδῃ ἂν αὐτὸς μετεβάινεν εἰς
τὴν οἰκίαν τοῦ ἱατροῦ, καὶ ἐξελθοῦσα μὲ δάκρυα συ-
νῆθροισεν τὰ τεμάχια τοῦ σχισθέντος βιβλίου, ἅτινα
καίπερ ῥυπαρά τὰ ἔβαλεν εἰς τὸν κόλπον τῆς καὶ δι-
ευθυνθεῖσα πρὸς παλαιὰν τινα δρῦν τὰ ἔκρυψεν ὑπὸ
τινα κορμὸν, τὸν ὅποιον συχνάκις ἐπεσκέπτετο καὶ
ἀνιγίνωσκε κλαίονσα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὁ βίος οὗ-
τος τοῦ Ἰωάννου δὲν ἠδύνατο νὰ διαρκῇ ἐπὶ πολὺ
καὶ ἐπλησίαζεν ἡδὴ ἡ στιγμή τοῦ θανάτου του. Ἐ-
μεινεν ἀσθενὴς ἐπὶ δύο ἐβδομάδας, καθ' ἃς ἡ ἀπο-
στροφὴ εἶχε μεγάλως αὐξήσῃ πρὸς τὴν ἀγαθὴν σύ-
ζυγόν του, ἥτις ὅμως τὸν περιεποιεῖτο λίαν τρυφε-
ρῶς· ἕκαστον βῆμά της ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ αὐτὴ
ἀκόμη ἡ παρουσία τῆς τὸν ἠνώχλουν καὶ οὐδὲν ἄλλο
ἐποίει ἢ νὰ προφέρῃ βλασφημίας κατὰ τοῦ Θεοῦ.

Τέλος, ὅτε πλέον ἔπνεε τὰ λοιπὰ προσεκάλεσε
τὸν φίλον τοῦ ἱατροῦ, ὃν ἅμα εἶδεν εἰσερχόμενον εἰς
τὸ δωμάτιόν συνῆλθεν ἐπὶ μικρὸν. Ὁ ἱατρεῖ, τῷ λέ-
γει, ἔχω ἀνάγκην ἀνέσεως, διότι πολὺ ὑπέφερον κατὰ
τάς δύο ταύτας τελευταίας ἐβδομάδας—αἰσθάνομαι
τὸν θάνατόν μου—τὸν βλέπω πρὸ ὀφθαλμῶν—ἀρα
τί πρέπει νὰ πράξω. Θεέ μου! Ἰατρεῖ βοηθήσατέ με.
Ἀλλοῖμονον Ἰωάννη, τῷ ἀπάντησεν ὁ ἱατρεῖ μὲ βλέμ-
μα ἀπελπιστικόν, τὸ ἡμέτερον θρησκεισμα χρησιμεύει
μόνον εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὅταν ἔχῃ καλῶς, ἀλλ' οὐχὶ
καὶ εἰς τὸν θάνατον· οἱ λόγοι δὲ οὗτοι κατεφόδισαν
τὸν Ἰωάννην, ὅστις ἀπελπισθεὶς ὀλοτελῶς εἶπε. «Λοι-
πὸν ἡ κατηραμένη ἐκείνη βιβλὸς εἶνε ἀληθὴς, ἐγὼ δὲ
ἀπώλωλα» καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσε. Ἀναγνώστα,
τὸ συμβάν τοῦτο εἶνε ἀληθές, διότι καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα
τῶν προσώπων δὲν μετεβλήθησαν ὥς μὴ ὑπάρχοντα σή-
μερον. Ἐγὼ ὑπ' ὅσιν, ὅτι καὶ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἱα-
τρὸς, ὅστις ἀπέθανε τελευταῖος πάντων, ὅτε εὕρισκετο
εἰς τὴν κλίνην τοῦ θανάτου, προσεκάλεσεν ἕνα πτω-
χὸν γέροντα αἰθίοπα, ὁ ὅποιος ἦτο δούλος καὶ τυφλὸς
ἵνα δεηθῇ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας του, διότι ἐβεβαιώθη
ὅτι τὸ θρησκεισμα, τὸ ὅποιον ἐπρέβευε δὲν ἦτο ἱκανὸν
νὰ τὸν σώσῃ· διὸ καὶ ἐδέχθη τὰς δεήσεις, ἃς ὑπὲρ αὐ-
τοῦ ἔκαμεν ὁ ῥηθεὶς πτωχὸς δούλος.

Η ΖΟΥΑΤΑΝΑ ΤΗΣ ΓΡΕΝΑΔΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ

Ὅτε ὁ τελευταῖος θρόνος τῶν Μαύρων, ἰσχυρῶς
προσβαλλόμενος ὑπὸ τῶν χριστιανῶν βασιλέων, ἐκλο-
νίζετο καὶ ἐκινδύνευε νὰ καταρρεύσῃ διὰ παντός, αἱ
ἰσχύουσαι τῆς Γρενάδης οἰκογένειαι, ἀντὶ νὰ ἐνωθῶσι
κατὰ τοῦ κοινού ἐχθροῦ, ἐσπάραττον ἀλλήλας.

Ὁ Ἰβν-Χαμίτ ἦτο ὁ ἀρχηγὸς καὶ ἡ δόξα τοῦ ἐ-
πιφανοῦς οἴκου τῶν Ἀβενσεράγων. Ἦτο ὁ εὐνοούμε-
νος τοῦ Βααδδὶλ, τοῦ ὁποῖου εἴλκυσε τὴν εὐνοίαν διὰ
τὴν σοφίαν καὶ τὰ μεγάλα αὐτοῦ κατορθώματα.

Οἱ Ζήγροι καὶ οἱ Γομέλαι, ἀντιζήλοι καὶ ζήλοτυ-
ποι τῶν Ἀβενσεράγων, δὲν ἐδύναντο νὰ ἀφῇσων
αὐτῷ τὴν ὑπεροχὴν. Τὸ μίσος τῶν ἐξεδηλοῦτο ἐν
πάσῃ περιστάσει. Ὁ Ἰβν-Χαμίτ ἀκούσας αὐτὰς ἡ-
μέραν τινα κατηγοροῦντας τὴν πρὸς τοὺς χριστιανούς
αἰχμαλώτους γενναιότητά του, προχωρεῖ πρὸς αὐτοὺς
καὶ λέγει· «Ὁ Ἀλλάχ με προστάζει νὰ κάμνω ἐλεη-
μοσύνην» προτιμῶ νὰ ἐλεῶ τοὺς αἰχμαλώτους. Ἦμην
ποτὲ αἰχμάλωτος τῶν χριστιανῶν, καὶ τίς ἐξ ὑμῶν
δύναται νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι οὐδέποτε θὰ αἰχμαλωτι-
σθῇ; Ἐπειδὴ οἱ νικηταὶ με μετεχειρίσθησαν καλῶς,
ἐπιθυμῶ καὶ ἐγὼ νὰ μεταχειρισθῶ καλῶς τοὺς ἡττη-
μένους. Γεννηθεὶς Μουσουλμάνος ἐπιθυμῶ νὰ μὴ ὑπο-
λείπωμαι τῶν χριστιανῶν κατὰ τὴν ἐλεημοσύνην.
Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν τολμᾷ νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι κακῶς
πράττω, τῷ λέγω ὅτι εἶνε ἄθλιος καὶ ψεύστης.» Εἰς
ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Ζήγρων ἀντὶ ἀπαντήσεως, ὕψωσε
τὴν χεῖρα ἵνα ραπίσῃ τὸν Ἀβενσεράγον, αὐτὸς ὅμως
σύρει τὸ ξίφος καὶ πληγώνει τὸν αὐθάδη, ὅστις ἐτόλ-
μησε νὰ προσβάλῃ αὐτόν. Πάραυτα ἐπέρχεται συμ-
πλοκὴ αἱματηρά· οἱ Ζήγροι ἡττήθησαν, ἀπολέσαντες
πολλοὺς τῶν ὁπαδῶν των. Ὁ βασιλεὺς ἐπεμβάς ἐ-
πειράθη νὰ συνδιαλλάξῃ τοὺς δύο τούτους μεγάλους
οἴκους· ἡ συνδιαλλαγὴ ὅμως ἦτο μάλλον κατ' ἐπιφά-
νειαν καὶ οὐχὶ εἰλικρινής. Οἱ διὰ τῶν ὁπλῶν ἡττη-
θέντες προσέδραμον εἰς τὸν δόλον.

Θερμὴν τινα ἐσπέραν ὁ Βααδδὶλ περιεπάτει μετὰ
τοῦ Μωάμεθ, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ζήγρων. Ἡ αὖρα τῶν
ὁρέων, ὁ φλοῖσθος τῶν ὑδάτων, ἡ γαλήνη τῆς φύσεως
ἐθελγον τὸν Σουλτάνον, ὅστις παρεδίδοτο ἄνευ ὑπο-
νοίας εἰς τοὺς κολακευτικούς λόγους ἐνδὲς προδότου.

«Ἐπιθυμῶ, ἔλεγεν ὁ βασιλεὺς νὰ ὁμιλῶσιν ἐνώ-
πιόν μου μετὰ παρρησίας καὶ ἄνευ ἀποσιωπήσεων.

— Ὡ αὐθέντα μου! πῶς νὰ τολμήσω νὰ ὁμιλήσω
καὶ πῶς νὰ δυνθῶ ν' ἀποσιωπήσω;

— Δύνασαι τὰ πάντα νὰ λέγῃς. Ἀγαπῶ τὴν ἀ-
λήθειαν, τὴν ὁποίαν συχνὰ ἀποκρύπτουσιν ἀφ' ἡμῶν.

— Πολλάκις φρόνιμον εἶνε νὰ γνωρίζῃ τις νὰ ἀ-
ποκρύπτῃ τὴν ἀλήθειαν, ὅταν εἶνε κίνδυνος νὰ τὴν
ἐκστομίσῃ.

— Ὁμίλει, σὲ διατάσσω.

— Θὰ ὑπακούσω ἐάν μοι δώσητε τὸν βασιλικόν

λόγον ὑμῶν, ὅτι οὐδὲν ἔχω νὰ φοβηθῶ ἐκ τῶν συνεπειῶν τῶν ἀποκαλύψεών μου.

— Σοὶ δίδω αὐτόν.

— Στήριγμα τοῦ στέμματός σου θεωρεῖς ἐκεῖνον, ὅστις θέλει νὰ σφετερισθῇ αὐτό. Αἱ εὐεργεσίαι σου χρησιμεύουσιν εἰς οὐδὲν ἄλλο ἢ εἰς τὸ παρέχειν αὐτῷ, τὰ μέσα δι' ὧν νὰ σὲ ἀπολέσῃ.

— Δὲν φοβοῦμαι τοὺς ὑπηκόους μου. Τὸ μίσος σὲ τυφλώνει. Θέλεις νὰ με πείσης ὅτι ὁ Ἰβν-Χαμίτ ἐπιβουλεύεται τὸν θρόνον μου;

— Ἐπιβουλεύεται τὴν τιμὴν σου.

— Καὶ δύνασαι νὰ ἀποδείξῃς κατηγορίαν τόσο τολμηράν;

— Προσκαλέσατε τὸν Μαχανδὶν, τὸν Ἀλῆ-Χαμίτ, τὸν Μαχανδὸν θὰ ὁμιλήσω ἐνώπιον τῶν εὐγενῶν τούτων κυρίων, οἵτινες γνωρίζουσι τὰ πάντα καὶ θὰ βεβαιώσωσιν, ὅτι ὅσα εἶπον εἶνε δυστυχῶς ἡ ἀλήθεια.»

Μετὰ τοῦτο, ἰδοὺ τί ὁ Ζήγρος διηγέθη.

«Ἐσπέραν τινὰ παρετήρησα μακρόθεν, ἐντὸς τῶν κήπων τοῦ Generalife, παρὰ τὴν μεγάλην πύλιν, τὸν Ἀβενσεράγον καὶ τὴν βασίλισσαν τῆς Γρεναδῆς. Ἡ συνομιλία τῶν ἦτο τόσο οικειοτάτη, ὥστε δὲν με ἤκουσαν πλησιάζοντα. Ἐπειτα ἐγένοντο ἀφανεῖς ὀπίσθεν τῶν μεγάλων κυπαρίσσων καὶ τῆς ἐκ ρόδου φωνῆς σκιάδος. Ὅτε ὁ Ἰβν-Χαμίτ ἀφῆκε τὴν ὠκίαν σουλτάναν, εἶχεν ἐπὶ τοῦ μετώπου στέμμα ἐξ ἀνθέων, σύμβολον τοῦ χρυσοῦ στέμματος, τὸ ὁποῖον ὑπὸσχνηται αὐτῷ ὁ ἔσως. Εἰσῆλθεν εἰς ὁδὸν ἐλικοειδῆ καὶ ὅτε συνήντησεν ἡμᾶς ἔδωκεν ἡμῖν τὰ λευκά ταῦτα ῥόδα.»

Ὁ Βαεδίλ ἐλάτρευε τὴν ἀρετὴν καὶ θελήτηρον πλήρη σύζυγόν του. Καὶ δὲν δύναται μὲν νὰ πεισθῇ ὥστε νὰ πιστεύσῃ τοιαύτην ἀπιστίαν, ἀλλ' εἶνε ζηλότυπος καὶ βίαιος. Δὲν ἀμφιβάλλει πλέον περὶ τοῦ ἐγκλήματος, ἀφοῦ οἱ μάρτυρες ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν ὠκίσθησαν, ὅτι ἰδίους ὁμασιν εἶδον ὅσα ὁ Ζήγρος εἶβε βαίωσεν.

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἀγγέλλεται τῷ σουλτάνῳ ὅτι ὁ Ἀβενσεράγος ἐπανερχεται θριαμβεύων ἐν λαμπρῇ μάχῃ, καθ' ἣν ἐνίκησε τοὺς χριστιανούς. Ὁ λαὸς ψάλλει τὰ ἐπινίκια καὶ περιστοιχίζει ἐπευφημῶν αὐτόν. Ἡ νίκη αὕτη, λέγουσιν ἀμέσως οἱ ἐχθροὶ του, θὰ αὐξήσῃ τὸ θράσος του καὶ θὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπιτυχίαν του. — Δὲν θὰ διαφύγῃ τὴν ἐκδίκησίν μου, λέγει ὁ Βαεδίλ. — Θὰ προσκαλέσω τὸν Ἰβν-Χαμίτ καὶ πλὴν σουλτάναν, θὰ τοὺς πείσω περὶ τοῦ ἐγκλήματος τῶν καὶ θὰ τοῖς ἐπιβάλω ἀμέσως τὴν προμερὰν τιμωρίαν.

— Πρόδεξον Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Ζήγρος, μήπως ὑπεύθυνος εἰς τὸ σκοπὸν ὁρῶν ἐπισπεύσῃς τὴν ἐκδίκησιν διότι οἱ Ἀβενσεράγοι εἶνε φοβητοὶ καὶ θὰ ὑπερκόψωσιν αὐτοὺς, καὶ ἐν ᾧ θέλεις ἀντιμετωρῆσαι τὴν συνωμοσίαν αὐτῶν, ἀναγκάσῃς νὰ ἐκπαγλῇ αὕτη φοβερωτέρα.

— Θέλω νὰ ἀποθάνωσιν.

— Ὁ ἀποθάνωσι κατὰ μικρὸν ὡς ἐνοχοὶ καὶ οὐχὶ ὡς ἱππῶται, ὡς ἐν μάχῃ ὤπλισμένοι. Προσκάλεσόν αὐτοὺς νὰ ἐλθῶσιν ἀλληλοδιαδόχως εἰς Ἀλάμδραν. Θὰ εἰμεθα τοιαῦκοντα πολεμισταὶ καλῶς ὤπλισμένοι καὶ θὰ σὲ ἐλευθερώσωμεν ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ σου.

Ὁ Μωάμεθ ἐπεφορτίσθη τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τούτου. Ὁ Ἰβν-Χαμίτ προσεκλήθη εἰς τὴν ἀνάκτορα. Νομίζων ὅτι θὰ λάβῃ παρὰ τοῦ βασιλέως τὴν τιμὴν τῆς νίκης, λαμβάνει τὸν θάνατον. Μετ' αὐτὸν δευτέρως Ἀβενσεράγος εἰσῆχθη εἰς μικρὰν αἵθουσαν πλησίον τῆς αὐλῆς τῶν λεόντων, καὶ ἐθανατώθη ἐπίσης. Τριακόντα ἑξ κεφαλαὶ εἶχον ἦδη πέσῃ· οἱ δῆμιοι ἠναγκάζοντο νὰ μεταλλάττωσι. Τὸ αἷμα ῥέει ὡς χεῖμαρρος, ὥστε σήμερον διατείνονται, ὅτι τὸ ἐξ ἀλαδάστρου ἀγγεῖον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συνήχθη τὸ αἷμα, διατρεῖ εἰσέτι ἵχνη μὴ ἐξαλειφθέντα ὑπὸ τῶν αἰώνων.

[Ἔπεται συνέχεια.]

Η ΗΘΟΠΟΙΟΣ

ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΥΒΙΤΟΥ

Πρό τινων ἐτῶν ἠθοποιὸς τις διερχομένη τὰς ὁδοὺς τῆς κωμοπόλεως, ἐν ᾗ παρίστα, ἤκουσέ τινας ψάλλοντας ὕμνους ἱεροῦς, ὅπερ ἐκίνησε τὴν περιέργειάν της καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὴν καλῶν. Ἰσταμένη παρὰ τὴν θύραν εἶδε τινὰς πένητας χωρικοὺς καθημένους, ἐξ ὧν ὁ εἰς προσήχετο καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν ἀνέγνωσεν ὕμνον, τὸν ὁποῖον οἱ λοιποὶ ἔψαλον. Ἐπειδὴ ὁ ἦχος ἦτο λίαν γλυκὺς, ἡ ἠθοποιὸς ἐφάνετο τοσοῦτον καταγοητευμένη ἐκ τῶν λέξεων τῶν ὕμνων, ὥστε ὅτε ἡ οἰκοδόσποινα προσεκάλεσεν αὐτὴν ἵνα εἰσέλθῃ, ἐδέχθη ἀσμένως τὴν προσκλήσιν καὶ εἰσελθοῦσα διέμεινε μετὰ τέλος τῆς συμπροσευχῆς.

Ἡ ἠθοποιὸς αὕτη ἀπελθοῦσα δὲν ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ τὰς λέξεις τοῦ ὕμνου ἐκείνου. «ὦ βάθος εὐσπλαγχνίας! Ὑπάρχει ἀρὰ γε εὐσπλαγχνία καὶ δι' ἐμέ!» Ἠγάρασε τὸ ὕμνολόγιον τὸ ἐμπεριέχον τὸν ὕμνον ἐκεῖνον καὶ ἔμαθεν αὐτὸν ἀπὸ στήθους, ἀλλ' ὅσον ἐπανελάμβανεν αὐτόν, τόσο ἐνετυπύντο αἱ ἐντυπώσεις τῶν λέξεων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Τοῦτο ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς τὴν κατὰ Κυριακὴν θείαν διδασκαλίαν, ὡς καὶ εἰς τὴν καθ' ἐκάστην ἀνάγνωσιν τοῦ εὐαγγελίου καὶ τέλος εἰς τὴν μετάνοιαν, τὴν πρὸς τὸν Σωτῆρα ἀγάπην καὶ εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῆς.

Πρῶταν τινὰ ἐπισκέφθη αὐτὴν ὁ δεσφυντὴς τοῦ δεατροῦ, ἵνα αἰτήσῃ παρ' αὐτῆς νὰ ἀναλάβῃ τὸ κυριώτερον πρόσωπον εὐεργετικῆς ὑπὲρ αὐτοῦ παραστάσεως, ὅπερ καὶ ἄλλοτε μετ' ἐπιτυχίας αὕτη ὑπεκρίθη. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν αὕτη ἠνέκηθη, ἐπιμένοντος δὲ τοῦ δεσφυντοῦ καὶ ὑποσχόμενου ὅτι αἰτεῖ παρ' αὐτῆς τοιαύτην χάριν διὰ τελευταίαν φορὰν, ἐνέδωκε ὑποσχεθεῖσα, ὅτι θέλει παρουσιάσθῃ κατὰ τὸν ὁρισμένον χρόνον. Ἡ πρώτη πράξις ἤρχετο ἐξ ἐνός